

مدل تأثیر انگیزه تحصیلی با میانجی‌گری سرمایه روان‌شناختی بر موفقیت تحصیلی

احمد برجعلی^۱

تاریخ ارسال: ۹۶/۶/۴ تاریخ پذیرش: ۹۶/۹/۲۶

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی تأثیر مدل انگیزه تحصیلی با میانجی‌گری سرمایه روان‌شناختی بر موفقیت تحصیلی دانشجویان بود. جامعه‌ی آماری دانشجویان بدون کنکور دانشگاه علمی کاربردی در چهار گروه آموزشی صنعت، کشاورزی، مدیریت و خدمات اجتماعی و فرهنگ و هنر بود که با انتخاب تصادفی گروه منابع طبیعی انتخاب شد و از بین دانشجویان امور زراعی، امور دامی، امور گلخانه‌های، منابع طبیعی، دامپزشکی، شیلات، صنایع غذایی و فراورده‌های گوشتی، ۲۵۰ نفر به صورت نمونه‌گیری خوشه‌ای تک مرحله انتخاب شدند و با اجرای پرسشنامه‌های انگیزه تحصیلی، سرمایه روان‌شناختی و معدل آخرین ترم تحصیلی جهت سنجش موفقیت تحصیلی، داده‌ها گردآوری شد. با روش تحلیل مسیر ارزیابی شد. نتایج به دست آمده نشان داد که الگوی موردنظر از برازش موردقبول برخوردار است. انگیزه تحصیلی بر سرمایه روان‌شناختی و موفقیت تحصیلی اثر مستقیم دارد. همچنین سرمایه روان‌شناختی بر پیشرفت تحصیلی نیز اثر مستقیم دارد. روابط میانجی نیز نشان داد انگیزه تحصیلی از طریق سرمایه روان‌شناختی بر موفقیت تحصیلی اثر غیرمستقیم دارد. به طور کلی افرادی که دارای انگیزه تحصیلی و سرمایه روان‌شناختی هستند در موفقیت تحصیلی عملکرد بهتری از خود نشان می‌دهند.

واژه‌های کلیدی: انگیزه تحصیلی، سرمایه روان‌شناختی، موفقیت تحصیلی

---

۱. دانشیار روان‌شناسی بالینی، دانشگاه علامه طباطبائی، borjali@atu.ac.ir

مقدمه

موفقیت تحصیلی از جمله مفاهیم مهمی است که تعاریف مختلفی از آن ارائه شده است. باساتو و دیگران (۲۰۰۰) موفقیت تحصیلی را همان عملکرد تحصیلی می‌دانند که شامل نمرات امتحانی و عملکرد فرد در فعالیت‌های تحصیلی می‌دانند. کوبال و میوسک^۱ (۲۰۰۱) موفقیت تحصیلی^۲ را ادراک و ارزیابی فرد از خود در مورد عملکرد تحصیلی خویش تعریف کرده‌اند. پژوهشگران حوزه آموزشی و تحصیلی موفقیت تحصیلی را پیش‌بینی کننده مهمی از موفقیت آینده و بهزیستی و سلامت فرد می‌دانند (چان و دیکسون^۳، ۲۰۱۱).

موفقیت تحصیلی نه تنها شرایط استخدام و موفقیت شغلی فرد را در آینده فراهم خواهد کرد، بلکه باعث ارتقاء سرمایه‌های اجتماعی و فرهنگی، زندگی استاندارد و سلامت بیشتر نسبت به دیگران خواهد شد (یورکی و لانگدن^۴، ۲۰۰۴).

به‌زعم ولز^۵ (۲۰۱۰) موفقیت تحصیلی در دانشگاه مفهومی پیچیده و چندوجهی دارد و اکثر دانشگاه‌ها تلاش کرده‌اند موفقیت تحصیلی را با استفاده از نمرات معدل، رتبه‌های کلاسی و نمرات آزمون‌های استاندارد پیش‌بینی کنند اما این شاخص‌های موفقیت، برای پیش‌بینی و تعریف موفقیت تحصیلی در دانشگاه در حال کاهش هستند. به صورتی که افت عملکرد تحصیلی دانشگاهی مسئله‌ای جدی است به طوری که حدود ۵۰٪ دانشجویان در سال اول ورود به دانشگاه با افت تحصیلی روبرو می‌شوند (لوپز-براسنا^۶، ۲۰۰۹).

انگیزش تحصیلی و سرمایه روان‌شناختی از جمله عوامل مهم و مرتبط با موفقیت تحصیلی است (نورالدین وند، شهنی بیلاق و پاشاشریفی، ۱۳۹۴). انگیزه، نیرویی است که مسیر و جهت رسیدن به هدف را سوق می‌دهد و از سازه‌های اثرگذار و کاربردی در حوزه‌ی آموزش و تعلیم و تربیت است (ونتزل^۷، ۲۰۰۶، اسکیل، ماداپوشی و بکه‌اوس^۸، ۲۰۰۹) البته

-
1. Kobal & Mussek
  2. academic success
  3. Chun & Dickson
  4. Yorke & Longden
  5. Welles
  6. López-Bárcena
  7. Wetzell
  8. Scheel, Madabhushi, & Backhaus

تأملی اندک بر پدیده انگیزه نشان می‌دهد که انگیزه به‌ندرت پدیده واحدی در نظر گرفته می‌شود. افراد نه تنها میزان متفاوتی از انگیزه دارند، بلکه در جهت‌گیری انگیزه نیز متفاوت عمل می‌کنند. جهت‌گیری انگیزه مربوط به نگرش‌های اساسی و اهدافی است که باعث انجام فعالیت می‌شود، و در واقع به چرایی عمل و رفتار برمی‌گردد (دسی و رایان^۱، ۲۰۰۲).

علاوه بر یادگیری انگیزه در پیش‌بینی بهزیستی روان‌شناختی، عملکرد مؤثر و حل‌خلاقانه مسئله از اهمیت خاصی برخوردار است (دسی و رایان، ۲۰۰۸). هرچند انگیزه تحصیلی^۲ به تمایل، پشتکار و پافشاری فرد در انجام تکالیف مرتبط با تحصیل اشاره دارد (رابین^۳، ۲۰۱۷) فرایند یادگیری، تعامل و عملکرد تحصیلی فرد را تسهیل می‌کند (مالانا، اپدناکر و باسکر^۴، ۲۰۱۶). هم‌چنین به روشن‌سازی عوامل شکست و موفقیت دانش‌آموزان در عملکرد تحصیلی کمک می‌کند (هیدی و هراکیویکز^۵، ۲۰۰۰). پژوهش‌های متعددی بر نقش مهم انگیزه تحصیلی در نیل به موفقیت تحصیلی تأکید کرده‌اند برای مثال نقش انگیزه تحصیلی بر موفقیت تحصیلی در پژوهش‌هایی که توسط باتلر (۲۰۱۷)؛ دنیس و فینی و چاتکو (۲۰۱۶)؛ گریفین (۲۰۱۶) انجام شد، مورد تأیید قرار گرفت. هم‌چنین نتایج پژوهش فیتز^۶ (۲۰۱۲) نشان داد انگیزه تحصیلی می‌تواند پیشرفت تحصیلی فرد را بهبود بخشد و موفقیت تحصیلی را پیش‌بینی کند. در سبب‌شناسی انگیزه تحصیلی عوامل مختلفی بیان شده است که هیچ‌یک به‌تنهایی نمی‌تواند انگیزه تحصیلی را تبیین کند در بیشتر موارد، مجموعه‌ای از عوامل و زمینه‌ها در این گرایش نقش دارند. لیکن در هر شرایط فرهنگی و اجتماعی و در هر فرد، برخی عوامل نقش بارزتری ایفا می‌کنند. پژوهش‌ها در این زمینه نشان داده است که سرمایه روان‌شناختی از جمله عوامل سبب‌شناختی مهم در انگیزه تحصیلی فرد به شمار می‌رود

-
1. Deci, & Ryan
  2. academic motivation
  3. Rubin
  4. Maulana., Opdenakker & Bosker
  5. Hidi & Harackiewicz
  6. Feyter

(هیکس و یاوو^۱، ۲۰۱۵؛ آونگک؛ ادوارد و برگمن^۲، ۲۰۰۶؛ گیوآی، بوگیانو ووالرلند^۳، ۲۰۰۰، لوتانز و یوسف^۴، ۲۰۰۷).

به لحاظ مفهومی سرمایه روان‌شناختی منبعی برای افزایش عملکرد و در رسیدن فرد به اهداف مؤثر است (لاتانز، ۲۰۰۲) به‌ویژه در عملکرد شغلی و تحصیلی نقش مثبتی را ایفا می‌کند و از اهمال‌کاری و انفعال فرد جلوگیری می‌کند (هیکس و یاوو، ۲۰۱۵). سرمایه روان‌شناختی^۵ را به‌عنوان یک حالت روان‌شناختی مثبت، با ویژگی‌هایی از جمله اعتماد به نفس و باور به توانمندی‌ها در موقعیت‌های چالش‌برانگیز (خودکارآمدی)، داشتن تلاش لازم برای رسیدن به موفقیت (امید)، ایجاد اسناد مثبت نسبت به خود برای رسیدن به موفقیت‌های حال و آینده (خوش‌بینی) تحمل کردن مشکل تا رسیدن به هدف و مقصود تعریف کرده‌اند. در عملکرد تحصیلی برخوردار بودن از سرمایه روان‌شناختی دانشجویان را توانمند می‌کند تا در موقعیت‌های چالش‌انگیز به حرکت در آینده و در برابر موانع و مشکلات سازوکار مناسبی را اتخاذ کنند (سوایتمان و لوتانز^۶، ۲۰۱۰). به‌طور کلی سرمایه روان‌شناختی به‌عنوان یک منبع فردی می‌تواند عملکرد مطلوب در آینده را پیش‌بینی کند.

در این راستا پژوهش‌هایی وجود دارد که رابطه بین سرمایه روان‌شناختی و انگیزه تحصیلی را بررسی کرده‌اند. سو، باکرو جیانگ^۷ (۲۰۱۴) در پژوهش خود نشان دادند بین سرمایه روان‌شناختی و انگیزه درونی رابطه معنادار و اثر مثبت وجود دارد. جوانبخت، جراره و ابراهیم دماوندی (۱۳۹۴) در مقاله خود که با عنوان پیش‌بینی انگیزش تحصیلی بر اساس سرسختی روان‌شناختی و سرمایه روان‌شناختی دانشجویان دانشگاه پیام نور شهر کرد انجام داد نتایج رگرسیون حاکی از آن بود که ویژگی‌های سرسختی و سرمایه روان‌شناختی پیش‌بینی‌کننده‌های انگیزش تحصیلی هستند و بین ویژگی‌های سرمایه روان‌شناختی با

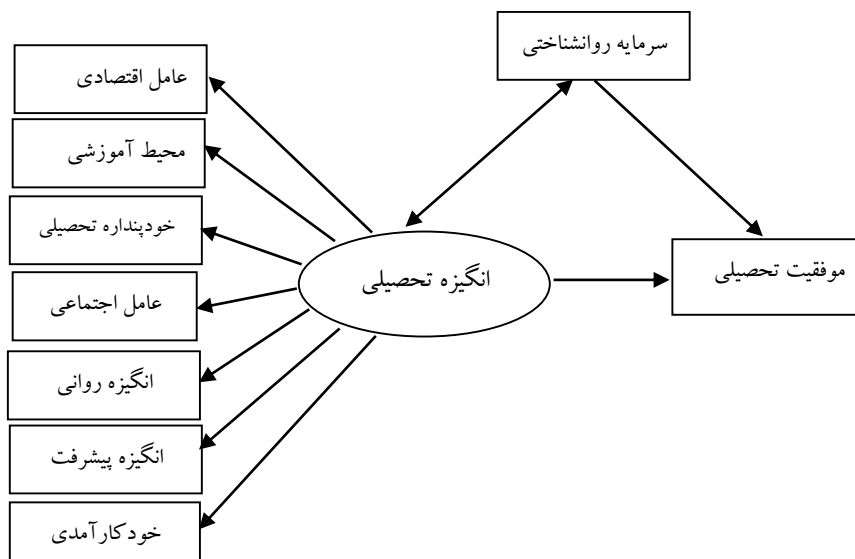
-
1. Hicks, & Yao Wu
  2. On., Edward & Bergeman,
  3. Guay, Boggiano, & Vallerand
  4. Luthans & Ypussef
  5. psychhological capital
  6. Sweetman, & Luthans
  7. Siu, Bakker, & Jiang

انگیزش تحصیلی همبستگی مثبت وجود دارد. هادی و عباسیان فرد (۱۳۸۹) در تحقیقی با عنوان بررسی رابطه خودکارآمدی با انگیزه پیشرفت در دانش آموزان دختر دوره پیش‌دانشگاهی شهر تهران به این نتیجه رسیدند که خودکارآمدی (به‌عنوان یکی از مؤلفه‌های سرمایه روان‌شناختی) با انگیزه پیشرفت دانش آموزان ارتباط مثبت و معناداری دارد. ایرجی راد و ملک‌زاده نصرآبادی (۱۳۹۶) در پژوهش خود نشان دادند هر چهار مؤلفه سرمایه روان‌شناختی (امیدواری، تاب‌آوری، خودکارآمدی و خوش‌بینی) به‌طور مثبت و معناداری با انگیزه پیشرفت در ارتباط بودند. میکاییلی منیع، مهدوی فر، عیسی زادگان و مهنا (۱۳۹۶) نیز در پژوهشی با هدف بررسی روابط ساختاری امید (به‌عنوان یکی از مؤلفه‌های سرمایه روان‌شناختی)، خودکارآمدی تحصیلی و ادراک از جو کلاس با انگیزه تحصیلی دانش آموزان را مورد مطالعه قرار دادند. تجزیه و تحلیل اطلاعات نشان داد که امید نقش با اهمیتی بر انگیزه تحصیلی دارد.

پژوهش‌های اخیر همچنین تأکید کرده‌اند سرمایه روان‌شناختی به‌ویژه در سطوح بالای تحصیلی، در پیش‌بینی موفقیت تحصیلی و عملکرد تحصیلی نقش بسزایی ایفا می‌کند (دی، هنسن، ملتبی، پرکتور و وود^۱، ۲۰۱۰). گرچه موفقیت تحصیلی عموماً با شاخص معدل سنجیده می‌شود اما در مجموع این موفقیت با فرایندهایی مانند انگیزش، باورهای خودکارآمدی و محیط یادگیری مرتبط است (آرتینو^۲، ۲۰۰۹). به‌طور کلی نتایج مطالعات مختلف نشان داده است که سرمایه روان‌شناختی از جایگاه ویژه‌ای در پیش‌بینی موفقیت تحصیلی است. نتایج پژوهش سیندر و همکاران^۳ (۲۰۰۲) نشان داد امید پیش‌بینی‌کننده‌ی مهمی برای موفقیت‌های تحصیلی است. سلطانی، محبوب، جوینه و یوسفی (۱۳۹۵) در پژوهش خود با هدف بررسی رابطه سرمایه روان‌شناختی با کاهش فرسودگی تحصیلی به این نتیجه رسیدند که سرمایه روان‌شناختی به‌طور معناداری پیش‌بینی‌کننده موفقیت تحصیلی دانشجویان است.

-
1. Day, Hanson, Maltby, Proctor, & Wood
  2. Artino
  3. Snder & et all

بنابراین به نظر می‌رسد عامل سرمایه روان‌شناختی از عوامل مهم در موفقیت تحصیلی در سطح دانشگاه است. مطالعه حاضر به دنبال پاسخ به این سؤال است که اثر میانجی سرمایه روان‌شناختی در رابطه مثبت میان انگیزه تحصیلی و موفقیت تحصیلی چیست؟ الگوی مفهومی که در این رابطه مطرح می‌شود.

شکل ۱. مدل فرضی چگونگی تأثیر انگیزه تحصیلی و سرمایه روان‌شناختی بر موفقیت تحصیلی

روش پژوهش

این پژوهش از نوع توصیفی-هم‌بستگی است جامعه‌ی آماری پژوهش شامل دانشجویان دانشگاه علمی کاربردی بدون کنکور در سال تحصیلی ۱۳۹۵-۱۳۹۶ بود. بعد از انجام نمونه‌گیری مقدماتی حجم نمونه ۲۰۲ نفر به دست آمد که با در نظر گرفتن افت آزمودنی‌ها ۲۷۰ نفر به شیوه‌ی نمونه‌گیری خوشه‌ای انتخاب شدند. جامعه‌ی آماری دانشجویان بدون کنکور دانشگاه علمی کاربردی در چهار گروه آموزشی صنعت، کشاورزی، مدیریت و خدمات اجتماعی و فرهنگ و هنر بود که با انتخاب تصادفی گروه منابع طبیعی انتخاب شد و از بین دانشجویان، امور زراعی، امور دامی، دامپزشکی، امور گلخانه‌های، منابع طبیعی، شیلات، و فراورده‌های گوشتی، ۲۷۰ نفر به صورت نمونه‌گیری خوشه‌ای تک مرحله انتخاب

شدند و با اجرای پرسشنامه‌های انگیزه تحصیلی، سرمایه روان‌شناختی و معدل آخرین ترم تحصیلی جهت سنجش موفقیت تحصیلی، داده‌ها گردآوری شد. در نهایت ۲۰۲ مجموعه پرسشنامه ارزیابی شد.

سرمایه روان‌شناختی: در این پژوهش از پرسشنامه سرمایه روان‌شناختی ۲۴ گویه ای لوتانز و همکاران (۲۰۰۷) استفاده گردید و پایایی آن با استفاده از آلفای کرونباخ برای امید ۰/۸۹، تاب‌آوری ۰/۹۵، خودکارآمدی ۰/۸۸ و خوش‌بینی ۰/۸۷ برآورد شده است.

سنجش انگیزه‌ی تحصیلی: در این از مقیاس سنجش انگیزه تحصیلی (طالبی و عابدی، ۱۳۹۱) استفاده شد. این پرسشنامه دارای ۳۴ گویه است. سؤالات این آزمون دیک طیف ۵ درجه‌ای لیکرت (۱=هیچ‌وقت تا ۵=کاملاً صحیح) تنظیم شده است. پایایی این پرسشنامه در این پژوهش با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۹۲ گزارش شده است.

سنجش موفقیت تحصیلی: در این پژوهش برای ارزیابی موفقیت تحصیلی از معدل جهت سنجش استفاده شده است.

یافته‌های پژوهش

اعضای نمونه از گروه منابع طبیعی گرایش امور زراعی (۲۰/۲ درصد)، دامپزشکی (۲۲/۶ درصد)، صنایع غذایی (۲۰/۱ درصد)، شیلات (۲۰/۴ درصد) و امور گلخانه‌های (۱۶/۷ درصد) انتخاب شده‌اند. برای بررسی اثرات مستقیم و غیرمستقیم الگوی تأثیر انگیزه تحصیلی با میانجی‌گری سرمایه روان‌شناختی بر موفقیت تحصیلی از تحلیل مسیر استفاده شد. در جدول شماره ۱ میانگین و انحراف استاندارد و ضرایب همبستگی مقیاس‌های پیشرفت تحصیلی، سرمایه روان‌شناختی و انگیزش تحصیلی آورده شده است.

جدول ۱. (انحراف استاندارد) $\pm$ میانگین و ضرایب همبستگی موفقیت تحصیلی با سرمایه روان‌شناختی و انگیزه تحصیلی

مقیاس	(sd) $\pm$ mean	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
موفقیت تحصیلی	(۱/۴۳) $\pm$ ۱۶/۳۶	۱/۰۰								
سرمایه روان‌شناختی	(۱۱/۱۲) $\pm$ ۸۸/۴۲	۰/۳۳**	۱/۰۰							
انگیزه تحصیلی کل	(۱۵/۶۷) $\pm$ ۱۱/۵۱	۰/۱۰**	۰/۵۳**	۱/۰۰						
عوامل اقتصادی	(۵/۵۹) $\pm$ ۲۱/۵۰	۰/۰۸	۰/۲۲**	۰/۶۳**	۰/۰۱					
محیط آموزشی	(۴/۳۸) $\pm$ ۱۶/۸۰	۰/۰۷	۰/۳۳**	۰/۶۸**	۰/۲۸**	۱/۰۰				
خود پنداره تحصیلی	(۳/۹۷) $\pm$ ۱۹/۶۰	۰/۱۴*	۰/۴۵**	۰/۶۴**	۰/۱۹*	۰/۲۵**	۱/۰۰			
عوامل اجتماعی	(۴/۰۱) $\pm$ ۱۸/۳۶	۰/۰۷	۰/۳۱**	۰/۶۰**	۰/۱۴**	۰/۳۳**	۰/۲۷**	۱/۰۰		
انگیزه روانی	(۲/۹۹) $\pm$ ۱۷/۱۴	۰/۱۷**	۰/۳۴**	۰/۵۶**	۰/۰۶	۰/۲۵**	۰/۵۱**	۰/۲۳**	۱/۰۰	
انگیزه پیشرفت	(۱/۹۳) $\pm$ ۸/۹۸	۰/۰۴	۰/۱۵*	۰/۳۵**	۰/۱۰	۰/۲۲**	۰/۰۸	۰/۱۰	۰/۱۳*	۱/۰۰
خود کارآمدی تحصیلی	(۲/۵۶) $\pm$ ۱۰/۱۰	۰/۱۷**	۰/۳۷**	۰/۷۱**	۰/۳۶**	۰/۴۵**	۰/۴۱**	۰/۲۴**	۰/۴۵**	۰/۳۲**

$0/01 < P^{**}$, $0/05 < P^*$

شاخص‌های برازش این مدل به ترتیب برابر با $GFI=0/93$ ، $AGFI=0/91$ ، $TLI=0/82$ ، $CFI=0/93$ ، $NFI=0/83$ ، $IFI=0/93$ و برای $RMSEA$ برابر با $0/06$ گزارش شده است. از بین شاخص‌های برازش چهار شاخص بالاتر از $0/90$ بوده است که نشان‌دهنده نیکویی برازش مدل است. همچنین مقدار $RMSEA$ نیز مطلوب گزارش شده است. این مدل با مقدار χ^2 دوی برابر $9/34$ و درجه آزادی ۲۶ در سطح $P > 0/05$ معنادار نیست که

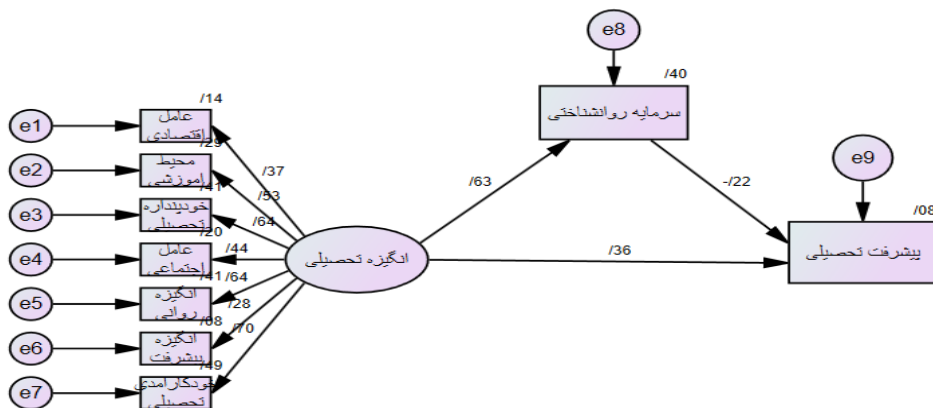
نشان‌دهنده‌ی این مطلب است که مدل پیشنهادی تفاوت معناداری با مدل معنادار ندارد. در شکل شماره ۱ این مدل همراه با میزان بارهای استاندارد شده بر روی هر یک از بازوهای آن به نشان داده شده است. در جدول زیر نیز ضرایب مستقیم و غیرمستقیم مدل موردنظر ارائه شده است.

جدول ۲. اثرات مستقیم و غیرمستقیم مدل تأثیر انگیزه تحصیلی با میانجی‌گری سرمایه روان‌شناختی بر موفقیت تحصیلی

متغیر پیش‌بین	نوع اثر	متغیر ملاک	ضریب استاندارد نشده	استاندارد شده β	T	Sig
انگیزه تحصیلی	مستقیم	سرمایه روان‌شناختی	۰/۳۲	۰/۴۱	۰/۶۳	۰/۰۱
سرمایه	مستقیم	پیشرفت تحصیلی	۰/۱۵	۰/۱۷	۰/۲۲	۰/۰۱
انگیزه تحصیلی	مستقیم	پیشرفت تحصیلی	۰/۴۲	۰/۵۱	۰/۳۶	۰/۰۱
انگیزه تحصیلی	غیرمستقیم از طریق سرمایه روان‌شناختی	پیشرفت تحصیلی	۰/۱۲	۰/۱۴	۰/۱۴	۰/۰۱

بر اساس اطلاعات مندرج در جدول شماره ۲ در خصوص رابطه مستقیم اثر مستقیم انگیزه تحصیلی به سرمایه روان‌شناختی مقدار ضریب مسیر ($\beta: 0/41$ و $P > 0/01$) و ارزش t آن برابر با $0/63$ است یعنی می‌توان گفت انگیزه تحصیلی بر سرمایه روان‌شناختی اثر معنادار دارد. در خصوص اثر سرمایه روان‌شناختی بر پیشرفت تحصیلی مقدار ضریب مسیر ($\beta: 0/17$ و $P > 0/01$) و ارزش t آن برابر با $0/22$ است؛ یعنی سرمایه روان‌شناختی بر پیشرفت تحصیلی تأثیر مستقیم دارد. همچنین ضریب مستقیم انگیزه تحصیلی بر پیشرفت تحصیلی برابر با $0/36$ و مقدار ضریب مسیر ($\beta: 0/51$ و $P > 0/01$) است؛ بنابراین انگیزه تحصیلی بر پیشرفت تحصیلی نی اثر مستقیم دارد. همچنین ضریب غیرمستقیم تأثیر انگیزه تحصیلی بر پیشرفت تحصیلی از طریق سرمایه روان‌شناختی برابر با $0/14$ با ضرایب مسیر ($\beta: 0/14$ و $P > 0/01$)

بوده است؛ بنابراین انگیزه تحصیلی بر پیشرفت تحصیلی از طریق سرمایه روان‌شناختی اثر غیرمستقیم دارد.

شکل ۲. موفقیت تحصیلی از طریق انگیزه تحصیلی با میانجی‌گری سرمایه روان‌شناختی

بحث و نتیجه‌گیری

دنیا در حال رقابتی شدن بیشتر و بیشتر است و کیفیت عملکرد کلید اصلی رشد شخصی است و کل سیستم آموزشی حول موفقیت و پیشرفت تحصیلی می‌چرخد هرچند نتایج متنوع دیگری نیز از این سیستم انتظار می‌رود (ناتاپ، ۲۰۰۷). از این رو بررسی اثر متقابل و پیچیده تعدادی از متغیرها بر موفقیت تحصیلی را می‌طلبد. این پژوهش به بررسی نقش میانجی سرمایه روان‌شناختی در رابطه بین انگیزه تحصیلی و موفقیت تحصیلی در دانشجویان پرداخته است. در راستای تأیید فرضیه‌ی یک مبنی بر رابطه‌ی انگیزه تحصیلی با موفقیت تحصیلی، نتایج پژوهش همبستگی مثبت و معناداری بین انگیزه تحصیلی و موفقیت تحصیلی را نشان داد.

این یافته‌ها با نتایج پژوهش‌های کامرون و پیرس (۱۹۹۶)، رایان، استیلر و لینچ (۲۰۰۴)، لانگک و همکاران (۲۰۰۷)، فارسیدس و وودفیلد (۲۰۰۳)، و حمزه و همکاران (۲۰۱۳) همسو است. نتایج پژوهش حمزه و همکاران (۲۰۱۳) تحت عنوان رابطه‌ی مدیریت زمان و انگیزش بیرونی با عملکرد تحصیلی در میان دانشجویان نشان داد انگیزه باعث بهبود عملکرد تحصیلی و پیشرفت تحصیلی می‌شود. نتایج پژوهش فیتز (۲۰۱۲) نشان داد انگیزه تحصیلی می‌تواند

پیشرفت تحصیلی فرد را بهبود بخشیده و موفقیت تحصیلی را پیش‌بینی کند. نوحی، حسینی، رخساری زاده، صبوری و علیشیری (۱۳۹۱) در پژوهشی دیگر نشان دادند می‌توان با تقویت انگیزش پیشرفت در دانشجویان میزان موفقیت تحصیلی دانشجویان را افزایش داد. در تبیین نتایج این پژوهش‌ها می‌توان گفت تجسم نیازهای اولیه و اساسی در آینده و پیش‌بینی دستیابی به این هدف‌ها باعث افزایش چشمگیر انگیزه دانشجویان برای فعالیت بیشتر در زمان حال می‌شود (هیرش، ۲۰۰۱). همچنین دانش‌آموزان دارای پیشرفت بالا اغلب یادگیرندگان خود نظم‌یافته‌ای هستند، بدین معنا که این دانش‌آموزان در مقایسه با دانش‌آموزان دارای پیشرفت پایین، هدف‌یادگیری‌شان را به صورت اختصاص‌تری تنظیم می‌کنند و به شکل منظم‌تری پیشرفتشان را به سمت هدف ارزیابی می‌کنند (پیتریچ و شانک، ۲۰۰۲). به‌علاوه دانش‌آموزان دارای انگیزه تحصیلی قوی با ویژگی‌های مختلفی چون: انگیزه قوی برای تحرک به‌سوی بالا، مقاومت طولانی در مواجهه با تکالیف با سطح دشواری متوسط، تمایل به اعمال تلاش مجدد در انجام تکالیف نیمه‌تمام، ادراک پویا از زمان یعنی احساس اینکه امور سریع روی می‌دهد، آینده‌نگری، توجه به ملاک شایستگی و لیاقت در انتخاب دوست یا همکار، بازشناسی از طریق عملکرد خوب در کار، کاری را به‌خوبی انجام دادن و رفتار ریسک کردن پائین مشخص می‌شوند. داشتن این ویژگی‌ها حتی به میزان متوسط رو به بالا باعث افزایش تلاش فردی در رسیدن به موفقیت تحصیلی می‌گردد.

از دیگر نتایج پژوهش تأثیر انگیزه تحصیلی بر سرمایه روان‌شناختی بود که همسو با پژوهش‌های قبلی از جمله سو، باکر و جیانگ^۱ (۲۰۱۴)؛ جوانبخت، جراره، ابراهیم دمانندی (۱۳۹۴)؛ هرامی و عباسیان فرد (۱۳۸۹)؛ ایرجی راد و ملک‌زاده نصرآبادی (۱۳۹۶) بود.

سو، باکر و جیانگ (۲۰۱۴) در پژوهش خود نشان دادند که بین سرمایه روان‌شناختی و انگیزه درونی رابطه معنادار و اثر مثبت وجود دارد. جوانبخت، جراره، ابراهیم دمانندی (۱۳۹۴) نیز نشان دادند بین ویژگی‌های سرمایه روان‌شناختی با انگیزش تحصیلی همبستگی مثبت وجود دارد. میکاییلی منیع، مهدوی فر، عیسی زادگان و مهنا (۱۳۹۶) نیز نشان دادند

که امید و خودکارآمدی نقش با اهمیتی بر انگیزه تحصیلی دارد. عباسیان فرد، بهرامی و قدسی (۱۳۸۹) در تحقیقی به این نتیجه رسیدند که خودکارآمدی (به‌عنوان یکی از مؤلفه‌های سرمایه روان‌شناختی) با انگیزه پیشرفت دانش‌آموزان ارتباط مثبت و معناداری دارد.

در تبیین نتایج این پژوهش‌ها می‌توان گفت افرادی که از نظر خودکارآمدی در سطح بالایی هستند، به این دلیل که باور دارند که می‌توانند وظایف خود را به‌خوبی انجام دهند و هنگام مواجهه با موقعیت‌های چالش‌انگیز، وظایف تعیین‌شده را به‌خوبی انجام می‌دهند؛ در نتیجه دارای انگیزه پیشرفت بالاتر هستند. افراد خوش‌بین به دلیل این که دید مثبتی نسبت به آینده دارند و عواطف مثبتی چون شادکامی، خوشنودی و دل‌بستگی را تجربه می‌کنند انگیزه پیشرفت بالاتری دارند (ایرجی راد و ملک‌زاده نصرآبادی، ۱۳۹۶). اغلب افراد امیدوار از دنبال کردن اهداف لذت می‌برند و انگیزه درونی بیشتری را تجربه می‌کنند. افرادی که از نظر خودکارآمدی در سطح بالایی هستند، به این دلیل که باور دارند که می‌توانند وظایف خود را به‌خوبی انجام دهند و هنگام مواجهه با موقعیت‌های چالش‌انگیز، وظایف تعیین‌شده را به‌خوبی انجام دهند؛ در نتیجه دارای انگیزه پیشرفت بالاتر هستند.

از دیگر نتایج این پژوهش، سرمایه روان‌شناختی می‌تواند با موفقیت تحصیلی رابطه مثبت و معنادار داشته باشد. نتایج این پژوهش همسو با یافته‌های دی، هنسن، ملتبی، پرکتور و وود (۲۰۱۰)، تلول، لان و واتسون (۲۰۰۷)، سیندر^۱ و همکاران (۲۰۰۲)، آخوندی (۱۳۹۶)، ابراهیمی، صباغیان و ابوالقاسمی (۱۳۹۱) و ذبیحی، نیوشا و منصوری (۱۳۹۲) است.

سرمایه روان‌شناختی منبعی در عملکرد تحصیلی و شغلی نقش مثبتی را ایفا می‌کند و از اهمال‌کاری و انفعال فرد جلوگیری می‌کند (هیکس و یاو، ۲۰۱۵). یافته‌های پژوهش آخوندی (۱۳۹۶) نشان داد برنامه مداخله‌ای لوتانز (سرمایه روان‌شناختی) بر کاهش اهمال‌کاری تحصیلی و اهمال‌کاری سازمانی مؤثر است و به‌عنوان راهکار اجرایی مناسب جهت اهمال‌کاری تحصیلی و اهمال‌کاری سازمانی است. سرمایه روان‌شناختی به‌عنوان یک

منبع ارزشمند در بین دانشجویان باعث افزایش مشارکت آن‌ها در تکالیف درسی می‌شود همچنین بستری مناسب برای ورود به بازار کار فراهم می‌کند (باکر، ۲۰۱۱).

در تبیین این نتایج می‌توان گفت دانشجویانی که از مؤلفه‌های سرمایه روان‌شناختی (امید، خوش‌بینی، تاب‌آوری، خودکارآمدی) برخوردار هستند دارای دیدگاه و احساس مناسب نسبت به آینده هستند و در انجام امور به قابلیت‌ها و توانمندی‌های خود اعتماد و باور دارند همچنین در شرایط سخت و چالش‌برانگیز می‌توانند اوضاع را در کنترل خود داشته باشند، ابتکار عمل به خرج دهند و به تلاش ادامه دهند به عبارتی به پیش‌بینی امور پردازند. از این روی این افراد در محیط آموزشی توانمندی لازم و عملکرد سازنده در تحصیل از خود نشان می‌دهند و در نتیجه موفقیت و پیشرفت تحصیلی بیشتری کسب کنند.

از دیگر نتایج این پژوهش نقش میانجی سرمایه روان‌شناختی در رابطه بین موفقیت تحصیلی و انگیزش بوده. نتایج پژوهش نشان داد سرمایه روان‌شناختی نقش میانجی را در بین انگیزش تحصیلی و موفقیت تحصیلی ایفا می‌کند. نتایج این فرضیه همسو با پژوهش‌های قبلی است از جمله هیکس و یوهو (۲۰۱۵) کادیر و جافری (۲۰۱۴)؛ معصومی (۱۳۹۳)؛ سلیمانی (۱۳۹۵)؛ لی و همکاران (۲۰۱۵).

پژوهش معصومی (۱۳۹۳) نشان داد سرمایه روان‌شناختی در رابطه‌ی بین تعهد سازمانی با بهره‌وری شغلی نقش واسطه‌ای را ایفا می‌نماید پژوهش هیکس و یوهو (۲۰۱۵) نشان داده شد دانش آموزان با ویژگی‌های کمال‌گرایی می‌توانند از طریق توسعه مهارت‌ها در زمینه‌ی سرمایه روان‌شناختی اهمال‌کاری را کاهش داد. نتایج مطالعه‌ی دیگر نشان داد سرمایه روان‌شناختی زمانی اتفاق می‌افتد که جوسازمانی حمایتی باشد تا رفتار شهروندی سازمانی رخ دهد (کادیر و جافری، ۲۰۱۴). سلیمانی (۱۳۹۵) نیز نشان داد سرمایه روان‌شناختی نقش واسطه‌ای در رابطه بین سرمایه‌های تحولی و پیشرفت تحصیلی ایفا می‌کند. در پژوهشی دیگر نتایج نشان داد سرمایه روان‌شناختی عموماً واسطه میان استرس شغلی و فرسودگی شغلی در میان کارمندان بانک چین دارد (لی و همکاران، ۲۰۱۵).

لوتانز و همکاران (۲۰۰۷) بیان می‌کنند که افرادی که دارای سرمایه روان‌شناختی بالایی هستند به واسطه برخی از سازه‌هایی مانند انگیزه و شناخت عملکرد بهتری از خود نشان

می‌دهند. سرمایه روان‌شناختی افراد را به چالش می‌کشاند تا در جستجوی این سؤال برآیند که چه کسی هستند؟ و در نتیجه به خودآگاهی بهتر که لازمه دستیابی به هدف‌ها و موفقیت است دست یابند. بر این اساس سرمایه روان‌شناختی یکی از عوامل تعیین‌کننده اصلی انگیزش و موفقیت تحصیلی است. به‌علاوه افراد دارای سرمایه روان‌شناختی متعهد شدن و انجام تلاش لازم برای موفقیت در کارها و وظایف چالش‌برانگیز، اسناد مثبت درباره موفقیت‌های حال و آینده دارند، در راه هدف پایدار هستند و در صورت لزوم مسیر رسیدن به هدف برای دستیابی به موفقیت تغییر می‌دهند و هنگام مواجهه با سختی‌ها و مشکلات برای دست‌یابی به موفقیت پایداری نشان می‌دهند که تمام این ویژگی‌ها در رسیدن دانشجویان به موفقیت اثرگذار است. به‌عبارت‌دیگر افراد دارای انگیزش بالا با چنین ویژگی‌های احتمال موفقیتشان بیشتر است. این پژوهش مانند هر پژوهش دیگری محدودیت‌هایی داشت از جمله پخش و جمع‌آوری پرسشنامه‌ها که فرایند پژوهش را طولانی می‌کرد همچنین این بررسی صرفاً بر روی دانشجویان دانشگاه اصفهان انجام شد از این‌رو با محدودیت تعمیم نتایج به سایر دانشجویان روبه‌رو است علاوه بر موارد ذکرشده این مطالعه تنها به بررسی انگیزه تحصیلی و سرمایه روان‌شناختی در میان دانشجویان پرداخته است لذا انجام پژوهش‌هایی دیگری که سازه موفقیت تحصیلی را تحت تأثیر قرار می‌دهند می‌تواند مفید و راهگشا باشد. همچنین با توجه به تأثیر سرمایه روان‌شناختی بر موفقیت تحصیلی، پیشنهاد می‌شود پژوهشگران در این زمینه کارگاه‌هایی ویژه دانشجویان تشکیل دهند و از روش آزمایشی برای تعیین اثرات انگیزه تحصیلی و سرمایه روان‌شناختی برای بهبود موفقیت تحصیلی استفاده کنند.

منابع

- آخوندی، نیلا. (۱۳۹۶). اثربخشی مدل مداخله‌ی سرمایه روان‌شناختی بر اهمال‌کاری تحصیلی و اهمال‌کاری سازمانی. *فصلنامه علمی - پژوهشی شناخت اجتماعی*، ۶(۱۱)، ۱۸-۲۸.
- ابراهیمی، نسرين؛ صباغیان، زهرا و ابوالقاسمی، محمود. (۱۳۹۰). بررسی امید با موفقیت تحصیلی دانشجویان. *فصلنامه پژوهش و برنامه‌ریزی در آموزش عالی*، ۱۷(۲)، ۱-۱۷.
- ایرجی راد، ارسلان و ملک‌زاده نصرآبادی، الهه. (۱۳۹۵). بررسی تأثیر سرمایه روان‌شناختی با میانجی‌گری انگیزه پیشرفت بر خلاقیت دانشجویان. *فصلنامه علمی - پژوهشی ابتکار و خلاقیت در علوم انسانی*، ۶(۴)، ۷۰-۵۱.
- جوانبخت، فاطمه؛ جراه، جمشید؛ ابراهیم دماوندی، مجید. (۱۳۹۴). پیش‌بینی انگیزش تحصیلی بر اساس سرسختی روان‌شناختی و سرمایه روان‌شناختی در دانشجویان دانشگاه پیام نور شهر کرد. *کنفرانس بین‌المللی پژوهش در علوم رفتاری و اجتماعی*. ذبیحی، رزیتا؛ بهشته، نیوشا و منصوری، محبوبه. (۱۳۹۱). رابطه تاب‌آوری و جو روانی - اجتماعی کلاس با پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان مقطع راهنمایی شهر تهران. *فصلنامه نوآوری‌های مدیریت آموزشی*، ۷(۳)، ۷۳-۸۲.
- سلیمانی، لیلا. (۱۳۹۵). بررسی رابطه سرمایه‌های تحولی با پیشرفت تحصیلی با نقش میانجی سرمایه روان‌شناختی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد دانشگاه خلیج فارس.
- طالبی، هوشنگ؛ عابدی، احمد و صدرزاده، احمد. (۱۳۹۱). ساخت و اعتباریابی مقیاس سنجش انگیزه تحصیلی دانشجویان دوره کارشناسی دانشگاه اصفهان بر اساس نظریه خودمختاری. *فصلنامه رویکردهای نوین آموزشی*، ۱۷(۱)، ۱۳۷-۱۵۳.
- عباسیان فرد، مهرنوش؛ بهرامی، هادی و قدسی، احقر. (۱۳۸۹). رابطه خودکارآمدی با انگیزه پیشرفت در دانش‌آموزان دختر پیش‌دانشگاهی. *فصلنامه روان‌شناسی کاربردی*، ۴(۱)، ۹۵-۱۰۹.

محبی نورالدین وند، محمدحسین؛ شهنی ییلاق، منیجه و شریفی، حسن پاشا. (۱۳۹۳). رابطه سرمایه روان‌شناختی (امید، خوش‌بینی، تاب‌آوری، خودکارآمدی) با هدف‌های پیشرفت تحصیلی و عملکرد تحصیلی دانشجویان. فصلنامه پژوهش در برنامه‌ریزی، ۱۳(۴۰)، ۶۱-۷۹.

معصومی، فریبرز. (۱۳۹۳). نقش میانجی سرمایه روان‌شناختی در رابطه بین تعهد سازمانی با بهره‌وری کارکنان بانک‌های مسکن استان کهگیلویه و بویراحمد. پایان‌نامه دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت.

میکاییلی منیع، فرزانه؛ مهدوی فر، سوسن؛ عیسی زادگان، علی و مهنا، سعید. (۱۳۹۶). بررسی ساختاری امید، خودکارآمدی تحصیلی و ادراک از جو کلاس با انگیزش تحصیلی. فصلنامه مطالعات روان‌شناسی تربیتی، ۱۴(۲۵)، ۵۷-۸۸.

نوحی، سیماء، حسینی، سید مرتضی، رخساری زاده، حمید، صبوری، امین و علیشیری، غلامحسین. (۱۳۹۱). بررسی انگیزه پیشرفت و رابطه آن با موفقیت تحصیلی در دانشجویان رشته‌های پزشکی، پرستاری و خدمات درمانی دانشگاه علوم پزشکی بقیه... مجله طب نظامی، ۱۴(۳)، ۲۰۴-۲۰۰.

- Artino, A. (2009). Think, feel, act: motivational and emotional influences on military students online academic success. *Journal comput High Educ*, 21, 146- 166.
- Bakker, A. B. (2011). An evidence – based model of work engagement. *Current Direction in Psychological Science*, 20, 265-269.
- Busato, V. V., Prins, F. J., Elshout, J. J., & Hamaker, C. (2000). Intellectual ability, learning style, personality, achievement motivation and academic success of psychology students in higher education. *Personality and Individual Differences*, 29, 1057-1068.
- Chun, H., & Dickson, G. (2011). A psychological model of academic performance among hispanic adolescents. *Journal of youth Adolescence*, 40, 1581- 1594.
- Cameron, J., & pierce, W. D. (1996). The debate about rewards and intrinsic motivation: Protests and accusations do not alter the results. *Review of Educational Research*, 66, 39-52.
- Day, L., Hanson, K., Maltby, J., Proctor, C. & Wood, A. (2010). Hope uniquely predicts objective academic achievement above intelligence

- personality, and previous academic achievement. *Journal of Research in Personality*, 44, 550-553.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2002). *The paradox of achievement: the harder you push, the worse it gets*. In J. Aronson (ED.), *Improving academic achievement: Contributions of Social Psychology* (pp. 59-85). New York: Academic press.
- Deci, E., & Ryan, R. M. (2008). Self –Determination Theory: A Macrotheory of Human Motivation, Development, and Health. *Canadian Psychology*, 3, 182-185.
- Farsides, T., & Woodfield, R. (2003). Individual differences and undergraduate academic success: the roles of personality, intelligence, and application. *Personality and Individual Differences*, 34, 1225–1243.
- Feyter, T. (2012). Unraveling impact of the big five personality on academic performance. *Journal of leaning and individual*, 22(12), 439-448.
- Guay, F., Boggiano, H., & Vallerand, R. J. (2001). Autonomy support, intrinsic motivation and perceived competence: conceptual and empirical linkages. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 27, 643- 650.
- Hamzah, A. R., Ossai-Igwe L. E., Raihan Jooarde, & M. H. (2014). Time management, external motivation, and student academic performanc. *Asian Social Science*, 10(13), 55-63.
- Hicks, R. E., & Yao Wu, F. M. (2015). Psychological Capital as Mediator between Adaptive Perfectionism and Academic Procrastination. *Journal of Psychology*, 2(1), 34-40.
- Hidi, S., & Harackiewicz, J. M. (2000). Motivating the academically unmotivated: A critical issue for the 21st century. *Review of Educational Research*, 70, 151-179.
- Hirsh, G. (2001). *Helping college students succeed: A model for effective intervention*. 1st ed, Philadelphia: Brunner-Routledge.
- Karbach, J., Gottschling, J., Spengler, M., Hegewald, K., & Spinath, F. M. (2013). Parental involvement and general cognitive ability as predictors of domain-specific academic achievement in early adolescence. *Learning and Instruction*, 23, 43-51.
- Kobal, D., & Musek, J. (2001). Self- concept and academic achievement: Slovenia and France. *Personality and Individual differences*, 30, 887-899.
- Leeson, P., Ciarrochi, J., & Heaven, P. C. L. (2008). Cognitive ability, personality, and academic performance in adolescence. *Personality and Individual Differences*, 45, 630–635.
- Li, x., Kan, D., Liu, L., Shi, M., Yang Wang, Y., Xiaoshi Yang, X., Wang, J., Wang, L., & Wu, H. (2015). The Mediating Role of Psychological

- Capital on the Association between Occupational Stress and Job Burnout among Bank Employees in China. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 12, 2984-3001.
- Long, J. F., Monoi, S., Harper, B., Knoblauch, D., & Murphy, P. K. (2007). Academic Motivation and Achievement among Urban Adolescents. *Urban Education*, 42(3), 196-222.
- Lopez-Barcena, J., González-de, M. C. O., Avila-Martínez, I., & Teos-Aguilar, O. (2009). Epidemiological health factors and their relationship with academic performance during the first year of medical school. Study of two generations. *Gaceta medica de Mexico*, 145(2), 81-90.
- Luthans, F., Youssef, C. M., & Avolio, B. J. (2007). *Psychological Capital*. Oxford University Press.
- Luthans, F., & Youssef, C. M. (2007). Emerging positive organizational behavior. *Journal of Management*, 33, 321-349.
- Luthans, F., Avolio, B. J., Avey, J. B., & Norman, S. M. (2007). Positive psychological capital: Measurement and relationship with performance and satisfaction. *Personnel Psychology*, 60(3), 541-572.
- Luthans, F., Avolio, B. J., Avey, J. B., & Norman, S. M. (2007). Positive psychological capital: Measurement and relationship with performance and satisfaction. *Personnel Psychology*, 60 (3), 541-572.
- Luthans, F. (2002). Positive organizational behavior: Developing and managing psychological strengths. *Academy of Management Executive*, 16, 57-72.
- Maulana, R., Opendakker, M., & Bosker, R. (2016). Teachers instructional behaviors as important predictors of academic motivation: and links across the school year. *Learning and Individual Differences*, 50, 147-156.
- Nuthanap, G. (2007). *Gender analysis of academic achievement among high school students*. Dissertation of MD of home science in human development, university of agriculture sciences, Harwad.
- Ong, A. D., Edward, L. M., & Bergeman, C. S. (2006). Hope as A source of Resilience in Later Adulthood. *Journal of Personality and Individual Differences*, 41, 1263-1273.
- Pintrich, P. R., Schunk, D. H. (2002). *Motivation in Education: Theory, Research, and Applications*. 2nd ed. Upper saddle River, NJ: Pearson Education.
- Qadeer, F., & Jaffery, J. (2014). Mediation of Psychological capital between organizational Climate and Organizational Citizenship Behavior. *Pakistan Journal of Commerce and Social Sciences*, 8(2), 435-470.

- Rubin, S. (2017). The relationship between academic motivation and parenting styles in multiple socioeconomic status areas. *Theses and Dissertation*, 5(15), 1-59.
- Ryan, M. R., Stiller, J. D., & Lynch, J. H. (2004). Representations of Relationships to Teachers, Parents, and Friends as Predictors of Academic Motivation and Self-Esteem. *The Journal of Early Adolescence*, 14(2), 226-249.
- Scheel, M. J., Madabhushi, S., & Backhaus, A. (2009). The Academic Motivation of At-Risk Students in a Counseling Prevention Program. *The Counseling Psychologist*, 37(8), 1147-1178.
- Siu, O. L., Bakker, A. B., & Jiang, X. (2014). Psychological capital among university students: Relationships with study engagement and intrinsic motivation. *Journal of Happiness Studies*, 15(4), 979-994.
- Snder, C. R., Shorey, H. S., Cheavens, J., Pulvers, K. M. Adams, V. H. & Wiklund, C. (2002). Hope and academic success in college. *Journal of Educational Psychology*, 94, 820-826.
- Sweetman, D., & Luthans, F. (2010). *The power of positive psychological capital and work engagement*. In A. B. Bakkar & M. P. Leiter (Eds), *Work engagement: A handbook of essential theory and research* (pp.54-68). East Sussex: Psychology Press.
- Thelwell, R. C., Lane, A. M., & Weston, N. W. (2007). Mood states, self – set goals, self-efficacy and performance in academic examinations. *Personality and Individual Differences*, 42(3), 619-629.
- Welles, T. L. (2010). *An analysis of the academic success inventory for college students*. PhD Dissertation, the Florida state university.
- Wetzel, K. (2006). Social and Academic Motivation in Middle School. *The Journal of Early Adolescence*, 16(4), 390-406.
- Yorke, M., & Longden, B. (2004). *Retention and student success in Higher Education*. Society for Research into Higher Education & open university press.